

Tɔne gyangbate keŋ Gyɔn be ɲmarase nɛ

Nombii keŋ kɛɛ fa nyeedon

¹ Walan ɲon ɔ be kyaa leenan kewalan keŋ nɛ wose man nombia yaa mɛɛ ɲmarase mɛɛ fa ɲon. ɲon yena walan ɲon dɔɔ nyii ɔ nɔɔwoya te dɔɔ naa e. Daa gbagba naa e na de sia fonɛɛ te da moo de nyinmaase tina e. ɲon yena Yesu Kristo, nombii keŋ kɛɛ fa nyeedon kekpaɔ nɛ. ² Wurubuare lesena mena walan kei wola daa te de naa e. ɲon ne faa na nyeedon keŋ ba lee Wurubuare gbagba gyan nɛ. Deban kei man nɛ ɔ wose man nombii yaa dee di adansɛɛ yako ɲon nyiaa, ɲon yena walan ɲon ɔ ne fa nyeedon kekpaɔ keŋ. Nafɔ na ɔ kyae kya ɲon gyan, mona nɛnɛɛ dɔɔ ɔ ta lese e wola daa. ³ Walan ɲon daa gbagba be naa e na de sia, te dɔɔ nyii ɔ nɔɔwoya nɛ wose man nombia yaa dɛɛ yako ɲon nɛ. Dɛɛ yako ɲon baa na ɛmɛɛ mɔ kenyin kaa kpu na daa ban daa na de kya Wurubuare na ɔ bu Yesu Kristo ɲon nɔɔ yɛɛ dokolon nɛ, na de popou nɔɔ ke yɛɛ dokolon. ⁴ Dɛɛ gyae nyi mena gyon kei ke doo de man nideli, mena dɔɔ te dɛɛ ɲmarase ɲon mena nombia keŋa nɛ.

ɛ ta keŋmanɛe man

⁵ Nɔɔwoya ɲan Wurubuare bu ɲon ba mo fa daa te daa mɔ ne yako ɲon nɛ yena nyiaa, Wurubuare yɛɛ ɲgba keŋmanɛe nɛ te ditiŋtɛɛ

be doo ɔ man korakora ya. ⁶ Lee mena doo nyi akpaa de yako nyi nɔɔdokolon doo daa na e man te de sɛɛ dɛɛ yɛɛ ditiŋtɛɛ man aboo na, dee dii akɛɛɛ bo te anokoare keŋ Wurubuaɛ ba lese wola nɛ be doo de man ya. ⁷ Mɔna nyi akpaa de kyaa Wurubuaɛ keŋmaŋee keŋ man ŋgba mena keŋ ŋon gbagba kyaa ke man nɛ, na nɔɔdokolon doo daa na de tebia man. Kenan na ɔ bu Yesu Kristo fatabo keŋ ne gberaa da ayimɛɛ kamase lee da wose man.

⁸ Akpaa de yako nyi dukum be doo de man ya na dɛɛ beo da wose bo, te anokoare keŋ Wurubuaɛ ba lese wola nɛ be doo de man ya. ⁹ Nyi akpaa de lɛɛ di de konɔɔse man nyi da te yɛɛ dukum te de tolɛɛ ŋa fa Wurubuaɛ na, waa mo ŋa pou kyɛɛ daa na waa gberaa daa lee ayimɛɛ kamase man. Nawolo nyi ɔ ne di ɔ nombia doo te ɔ gbɛɛnenɛ mo tenɛɛ. ¹⁰ Akpaa de yako nyi da te yɛɛ ta dukum korakora ya na, de ta besena Wurubuaɛ yɛɛ dekarate. Kei nawolo baa nyi de bɛɛ lɛɛ ɔ nombia ŋan ɔ be yako daa nɛ di ya.

2

¹ Me bia, mɛɛ ŋmarase nombia keŋa mɛɛ fa ŋon na ɛ be nyiŋ yɛɛ dukum ya. Te akpaa ŋolo de yɛɛ dukum na, de dana tereete ŋon ɔ seŋɛɛ Wurubuaɛ siaman ɔ ne doo teree fa daa. Ŋon yɛna Yesu Kristo ŋon ɔ gbɛɛnenɛ tenɛɛ Wurubuaɛ siaman nɛ. ² Ŋon gbagba moona ɔ wose deesi to de nombiakumɛɛ kom, lee mena doo te Wurubuaɛ moo de nombiakumɛɛ kyɛɛ daa. Na daa daageŋ nombiakumɛɛ te ɔ moowo

kyɛɛ daa ya, mɔna tɛɛle kei dɔɔ balan pou nombiakumɛɛ mɔ kpue.

³ Akpaa nyi de nyii Wurubuarɛ dei na, kenan na dɛɛ tale gyɔ de konɔɔ nyi da gyeɲ e. ⁴ Lee mena dɔɔ nyan walan ɲon n yako nyi “N gyeɲ e” mɔna n bee nyii ɔ dei ya na, n yɛɛ dekarate e te anokoare keɲ Wurubuarɛ ba lese wola nɛ be doo n man ya. ⁵ Te nyan ɲon n ne nyii Wurubuarɛ dei na, Wurubuarɛ kegyae gbagba keɲ doo n man nideli. Kpene keɲ gyae ke yela dɛɛ gyeɲ nyi daa na e dana nɔɔdokolon yɛna nyi, ⁶ nyan ɲon n yako nyi ɛmɛɛ na Wurubuarɛ dana nɔɔdokolon na, kaboena nyi nya kyaa ɲgba mena keɲ Yesu be kyaa nɛ.

Wurubuarɛ kpa dɛɛ gyae dɔɲa

⁷ Me gyoona kpaakpaa, na mmaraa wɔle yaa mɛɛ ɲmarase maa fa ɲon ya, mɔna mmaraa bene keɲ ɛ be nyii lee deban keɲ ɛ be lɛɛ Yesu di nɛ. Mmaraa kei yɛna nombia ɲan ɛ betan nyii nɛ. ⁸ Mɔna kei ta bese mmaraa wɔle keɲ mɛɛ ɲmarase mɛɛ fa ɲon. Yesu Kristo kekyaa man na, ɔ dinɔɔ wolawɔ nyi ke yɛɛ mmaraa wɔle ke. ɛmɛɛ gbagba mɔ ɛ dinɔɔ na wolo nyi ke yɛɛ mmaraa wɔle ke. Nawolo nyi keɲmanjɛe keɲ tan bɛɛ lee, te ka te yeli ditiɲtɛɛ keɲ mɔ ne ɲaalaa.

⁹ Nyan ɲon n kpa n doo keɲmanjɛe keɲ man te n sɛɛ n ne kɔla n dɔɔ na, n sɛɛ n doo ditiɲtɛɛ keɲ man baa. ¹⁰ Mɔna nyan ɲon n ne gyae n dɔɔ na n doo keɲmanjɛe keɲ man, te kolo mɔ be doo n man keɲ gyae ke yela n kegyɔ n nae ya. ¹¹ Mena dɔɔ nyan ɲon n ne kɔla n dɔɔ na, n doo ditiɲtɛɛ

keŋ man te n dɔŋɛɛ ke man. N ba gyeŋ botɔɔ keŋ
n ne gyu ya nawolo nyi ditiŋtɛɛ keŋ te tɔ n sia.

¹² Me bia kpaakpaa,
mɛɛ ŋmarase nombia keŋa mee yelee ŋon,
nawolo nyi lee Kristo yelee man dɔɔ
Wurubuare ta mo ɛ nombiakumɛɛ kyɛɛ ŋon.

¹³ Kyaa, mɛɛ ŋmarase nombia keŋa mee yelee
ŋon,
nawolo nyi ɛ gyeŋ walaŋ ŋon ɔ kyaa lee
kewalaŋ keŋ nɛ.

Tewuleɛ, mɛɛ ŋmarase nombia keŋa mee yelee
ŋon,
nawolo nyi ɛ te di walaŋkum ŋon dɔɔ.

Me bia kpaakpaa, mɛɛ ŋmarase nombia keŋa
mee yelee ŋon,
nawolo nyi ɛ te kɔŋ kaa gyeŋ de kya Wu-
rubuare ŋon.

¹⁴ Kyaa, mɛɛ ŋmarase nombia keŋa mee yelee
ŋon,
nawolo nyi ɛ gyeŋ ŋon ɔ kyaa lee kewalaŋ
keŋ nɛ.

Tewuleɛ, mɛɛ ŋmarase nombia keŋa mee yelee
ŋon,
nawolo nyi Wurubuare nombia doo ɛ man
te ɛ seŋɛɛ ŋe man nideli
te ɛ te di walaŋkum ŋon dɔɔ.

Ɛ na mo ɛ sia gyakaa tɛɛle kei dɔɔ abɔɔ dɔɔ ya

¹⁵ Ɛ na mo ɛ sia gyakaa tɛɛle kei dɔɔ nombia
na ka abɔɔ kumɛɛ dɔɔ ya. Akpaa walaŋ da mo ɔ
sia gyakaa tɛɛle kei abɔɔ dɔɔ na, nawolo baa nyi
ɔ bɛɛ gyae de kya Wurubuare ŋon ya. ¹⁶ Mena
abɔɔ ŋenanŋ ŋaale yɛna ŋgba abɔɔ kumɛɛ ŋan
deniwalaŋ ne gyae nyi waa yɛɛ nɛ, na ŋan

deniwalaŋ sia ne naa te ɲɛɛ gyɔ e loo, na ɲan de dana te dɛɛ gyɔ de konɔɔ nɛ. Mena dinɔɔ keŋa pou ta lee de kya Wurubuare gyaŋ ya. Na lee lookum keŋ dɛɛ mo gyakaa tɛɛle kei dɔɔ abɔɔ dɔɔ nɛ man. ¹⁷ Tɛɛle kei na ɲa abɔɔ ɲan pou balan na mo be loo gyakaa ɲe dɔɔ nɛ ne lem baa. Mɔna walaŋ kamase ɲon ɔ nyii Wurubuare dei te ɔ yɛɛ kpene keŋ Wurubuare ne gyae na waa nyiŋ nyeedonj kekpa a keŋ.

Kristo kɔlare ɲon

¹⁸ Me bia kpaakpa a, debaŋ keŋ tɛɛle kei gyae kekɔŋ kɔ ɔto nɛ ta benaa. De taŋ taŋgbɛɛ yako ɲon nyi tɛɛle kei da benaa kɔ ɔto na, Kristo kɔlare ɲon waa kɔŋ. Te debokeiman nɛ dɛɛ naa nyi Kristo kɔlala burum kyaa tɛɛle kei dɔɔ. Kei nawola la nyi debaŋ keŋ tɛɛle kei gyae kekɔŋ kɔ ɔto nɛ ta benaa. ¹⁹ Nafɔ mena balan kɛwɔ kpue na daa, te keŋ daa na wɔ nɔɔ te yɛɛ dokolonj dɔɔ ya te ba leewɔ de man. Daa na wɔ nɔɔ deŋ yɛɛ dokolonj na, nafɔ beŋ ta lee de man ya. Be ka lee de man nawolo nyi daa na be man walaŋ kamase te yɛɛ nɔɔdokolonj ya.

²⁰ Mɔna emɛɛ dɔɔ ɛ gyenj anokoare keŋ Wurubuare ba lese wola nɛ, nawolo nyi Kristo ta mo ɔ felij ɲon do ɛ man. ²¹ Na keŋ ɛ ba gyenj anokoare keŋ dɔɔ te mɛɛ ɲmarase ɲon tɔne kei ya, mɔna keŋ ɛ gyenj anokoare keŋ dɔɔ. Te ɛ gyenj nyi dekarate kamase be doo anokoare keŋ Wurubuare ba lese wola nɛ man ya.

²² Amote yɛna dekarate baa? Dekarate yɛna ɲon ɔ bɛɛ nyi na Yesu yɛna Kristo, walaŋ ɲon Wurubuare be yako see nyi waa kaa lɛɛ da nyee

ya nɛ. Ɔtenate yɛna Kristo kɔlare ɲon, nawolo nyi ɔ te bɛɛ de kya Wurubuarɛ ɲon na ɔ bu Yesu Kristo ɲon pou. ²³ Nyaɲ ɲon n bɛɛ Wurubuarɛ bu ɲon na n te bɛɛ de kya Wurubuarɛ ɲon mɔ baa, te nyaɲ ɲon n lɛɛ Wurubuarɛ bu ɲon di na n lɛɛ de kya Wurubuarɛ ɲon mɔ baa di.

²⁴ Ɛ kɛɛ nideli nyi Kristo nombia ɲan ɛ be nyii lee kewalan ɲɛ, dɛɛ dɔɔ ɛ man debaɲ kamase. Akpaa ɛ yeli Kristo nombia ɲan ɛ be nyii lee kewalan keɲ de dɔɔ ɛ man na, gyae ke yela emɛɛ mɔ na Kristo na ɔ kya Wurubuarɛ keyɛɛ nɔɔdokolon. ²⁵ Lee mena dɔɔ dee nyiɲ nyeedon ɲekpaa keɲ ɔ be yako see nyi waa fa daa nɛ.

²⁶ Balan baɲ bɛɛ beo ɲon nɛ dɔɔ te mɛɛ ɲmarase nombia keɲa mee yelee ɲon, na ɛ ke nyiɲ doo ɛ wose dɔɔ. ²⁷ Mɔna emɛɛ dɔɔ Wurubuarɛ felin ɲon Kristo ba moo do ɛ man nɛ te dɔɔ ɛ man. Lee mena dɔɔ tekaboena nyi ɲolo waa wola ɲon kolo bela ya. Nawolo nyi Wurubuarɛ felin ɲon ne gyae la waa wola ɲon kpene kamase. Abɔɔ ɲan pou ɔ na wolo nɛ yɛɛ anokoare keɲ dekara be doo ɲe man ya. Mena dɔɔ ɛ yɛɛ nɔɔdokolon na Kristo ɲgba mena keɲ Wurubuarɛ felin nawola ɲon nɛ.

²⁸ Me bia kpaakpaa ɛ gyakaa yɛɛ nɔɔdokolon na e, na wee keɲ ɔ bese kɔɲ na dɛɛ tale gyɔ de konɔɔ ɔ siaman keɲ desɛɲ yaa gyakolon be kyaɲ daa ya. ²⁹ Ɛ gyen nyi Kristo nombia tenɛɛ, lee mena dɔɔ walan kamase ɲon ɔ ne yɛɛ kpene keɲ dei Wurubuarɛ siaman na ɔtenate yɛɛ Wurubuarɛ bu e.

3

1 Ɛ keɛ kegyae kpaakpaa keŋ de kya Wurubuaɛ ne gyae daa, te ɔ ne baake daa nyi ɔ bia gbagba te ampaŋ de yɛɛ ɔ biawɔ. Kpene keŋ dɔɔ tɛɛle kei dɔɔ balan ba gyen nyi de yɛɛ Wurubuaɛ biawɔ yɛna nyi, bɔɔ gyen Wurubuaɛ gbagba ya. ² Me gyoona kpaakpaa, nɛnɛɛ de yɛɛ Wurubuaɛ biawɔ, te dinɔɔ keŋ waa yela dee nyiŋ wee daale nɛ, ɔ ta lese ta ke wola daa ya. Mɔna da gyen nyi wee keŋ waa kɔŋ nɛ dɛɛ yɛɛ ŋgba ŋon nɛ, nawolo nyi dɛɛ naa e na dɛɛ gyen mena keŋ ɔ doo. ³ Walaŋ kamase ŋon ɔ loo gyakaa ɔ dɔɔ mena nɛ, ɔtenate waa wɔŋ ɔ wose lee dukum keyɛɛ man ŋgba Kristo nɛ.

⁴ Walaŋ kamase ŋon ɔ yɛɛ dukum na ɔ ta fom Wurubuaɛ mmaraa keŋ, nawolo nyi dukum keyɛɛ yɛna Wurubuaɛ mmaraa kafom. ⁵ Mɔna ɛ gyen nyi Yesu Kristo kɔŋae na ɔ kaa lese daa lee dukum man, te ɛ gyen mɔ nyi dukum kamase be doo ɔ man ya. ⁶ Mena dɔɔ walaŋ kamase ŋon ŋon na Kristo dana nɔɔdokolon na, ɔ bee doo dukum keyɛɛ man bela ya. Kei nawolo nyi ŋon ɔ gyakaa ɔ ne yɛɛ dukum na, ɔ te naa ta Yesu Kristo ya te ɔ ba gyen ɔ dinɔɔ mɔ ya.

⁷ Me bia kpaakpaa, ɛ na yela ŋolo ka beo ŋon do dukum keyɛɛ man ya. Nyaŋ ŋon n yɛɛ nom-bia kpaakpaa na, n gbɛɛnen tenɛɛ Wurubuaɛ siaman ŋgba mena keŋ Kristo gbɛɛnen tenɛɛ nɛ. ⁸ Walaŋ ŋon ɔ gyakaa ɔ ne yɛɛ dukum na ɔ yɛɛ ɔbɔnsam walaŋ e, nawolo nyi ɔbɔnsam yɛɛ dukumyɛɛre e leenaŋ kewalaŋ keŋ pou. Kpene keŋ dɔɔ Wurubuaɛ bu ŋon be kɔŋ yɛna nyi, ɔ kɔŋae ɔ kaa wɔɛɛ ɔbɔnsam tom.

⁹ Walaŋ ɲon ɔ yɛɛ Wurubuaɛ bu e na, ɔ be doo dukum keyɛɛ man ya nawolo nyi Wurubuaɛ dinɔɔ doo ɔ man. Te ɔ be gyae waa tale gyakaa dukum keyɛɛ dɔɔ ya, nawolo nyi ɔ yɛɛ Wurubuaɛ bu e. ¹⁰ Nnɛ te dɛɛ mo gyɛŋ ban be yɛɛ Wurubuaɛ bia na ban be yɛɛ ɔbɔnsam wui. Nyaŋ ɲon n bɛɛ yɛɛ kpene keŋ dei ya yaa nyaŋ ɲon n bɛɛ gyae n dɔɔ ya na n te yɛɛ Wurubuaɛ bu e ya.

Ɛ gyae dɔŋa

¹¹ Nombii keŋ ɛ be nyii leenaŋ debaŋ keŋ ɛ be lɛɛ Yesu Kristo di nɛ yɛna nyi “Dɛɛ gyae dɔŋa.” ¹² Ɛ na yɛɛ ɲgba balee ɲon bɛɛ baake e nyi Kani nɛ ya. Na Kani yɛɛ ɔbɔnsam walaŋ e te ɔ koo ɔ naabu. Won ɔɔ te Kani koo ɔ naabu? Nawolo nyi ɲon Kani gbɛɛneŋ ba tenɛɛ Wurubuaɛ siaman ya, te ɔ naabu gbɛɛneŋ tenɛɛ.

¹³ Mena dɔɔ me naabia, nyi tɛɛle kei dɔɔ balan ne kɔla ɲon na ɛ na yeli ke yɛɛ ɲon gyakolon ya.

¹⁴ Da gyɛŋ nyi daa dɔɔ de ta lee yeŋ man kɔŋ nyeedon kekpaɛ man, nawolo nyi dɛɛ gyae dɔŋa dɔɔ. Walaŋ ɲon ɔ bɛɛ gyae ɔ dɔɔ ya na, ɔ sɛɛ ɔ doo yeŋ nyiŋmaa man. ¹⁵ Nyaŋ ɲon n ne kɔla n dɔɔ na n yɛɛ awudiini e Wurubuaɛ siaman, te ɛ gyɛŋ mɔ nyi awudiini kamase be dana nyeedon kekpaɛ keŋ ya.

¹⁶ Yesu Kristo ka mo ɔ nyee lɛɛ daa dɔɔ, te da gyɛŋ mena keŋ kaboena nyi daa mɔ dɛɛ gyae de tebia. Mena dɔɔ kaboena nyi daa mɔ dɛɛ mo da nyeeɛ lɛɛ de tebia. ¹⁷ Nyi akpaɛ ɲolo dana abɔɔ tɛɛle kei dɔɔ te ɔ naa nyi te hia ɔ dɔɔ, te ɔ bɛɛ

lese ɔ sia yela e na sena te ɔtenate waa tale yako nyi Wurubuare kegyae doo ɔ man? ¹⁸ Me bia kpaakpaa, ε na fa dɛɛ mo nɔɔ yakaa gyae dɔŋa ya, mɔna ε yela dɛɛ yɛɛ deeli fa dɔŋa anokoare man.

¹⁹ Kei ne gyae la ke yela dɛɛ gyen nyi de yɛɛ Wurubuare ŋon ɔ dana anokoare ken ne wui. Mena dɔɔ akpaa de konɔɔse de bu daa fɔɔ koran na, dɛɛ tale sen Wurubuare siaman ken dɔɔ yee gyakolon ya. ²⁰ Nawolo nyi Wurubuare kela de konɔɔse te ɔ gyen kpene kamase man.

²¹ Me gyoona kpaakpaa, akpaa de konɔɔse bee bu daa fɔɔ ya na, dɛɛ tale sen Wurubuare siaman ken dɔɔ yee kolo ya. ²² Te da sola e kpene kamase na dee nyin ke, nawolo nyi dee nyii ɔ dei te dɛɛ yɛɛ kpene ken ɔ ne gyae. ²³ Kei yena kpene ken ɔ ne gyae nyi dɛɛ yɛɛ. Dɛɛ lɛɛ ɔ bu Yesu Kristo di, na dɛɛ gyae dɔŋa ŋgba mena ken ɔ be yako daa nɛ. ²⁴ Walaŋ kamase ŋon ɔ ne nyii Wurubuare dei na, ŋon na Wurubuare nɔɔ yɛɛ dokolon. Wurubuare felin ŋon ɔ ba mo do de man nɛ, yele la da gyenawɔ nyi daa na Wurubuare nɔɔ yɛɛ dokolon.

4

Wolala kpaakpaa na wolala kumɛ

¹ Me gyoona kpaakpaa, ε na lɛɛ walaŋ kamase ŋon ɔ kpa Wurubuare felin ŋon doo ɔ man nɛ di yakaa yakaa ya. Mɔna ε keɛse ɔ nombia ŋan ɔ na wolo nɛ keɛ nyi ŋa lee Wurubuare gyan? Nawolo nyi balan burum dɔŋ bee dii akɛɛɛ nyi be nombia ŋan bee kolosi nɛ lee Wurubuare gyan.

² Nnɛ te ε ka mo gyeɲ nyi Wurubuare felin ɲon doo ɔtenate man. Walaɲ kamase ɲon waa lɛɛ do yako nyi Yesu Kristo bese deniwalaɲ koɲ tɛɛle kei doo nɛ, na Wurubuare nombia ɲan walaɲ ɲonaɲ ne kolosi nɛ yɛɛ anokoare. ³ Te walaɲ ɲon ɔ bɛɛ lɛɛ nombii kei do na waa yako ke mena ya na, kenan ɲa Wurubuare nombia ɲan ɔtenate kpa ɔ ne kolosi nɛ yɛɛ dekarate ke, nawolo nyi ke ta lee Wurubuare gyaɲ ya. ɔtenate yɛɛ Kristo kolare ɲon walaɲ e. Be wulaa yako ɲon Kristo kolala kɛwɔ kekɔɲ nombia, te debokeiman man gba be wulaa be kyaa tɛɛle kei doo.

⁴ Me bia kpaakpaa, emɛɛ doo ε yɛɛ Wurubuare biawɔ te ε te di akɛɛɛtena kɛwɔ doo. Ba te tale beo ɲon ya, nawolo nyi Wurubuare felin ɲon ɔ doo ε man nɛ, ɔ kela Kristo kolare ɲon felin ken doo tɛɛle kei doo balan man nɛ. ⁵ Mena akɛɛɛtena kɛwɔ doo be yɛɛ tɛɛle kei doo balanwɔ te tɛɛle kei doo agyueɲ te be dana, mena doo te tɛɛle kei doo balan ne nyii wɔ. ⁶ Te daa doo de yɛɛ Wurubuare biawɔ. Walaɲ ɲon ɔ gyeɲ Wurubuare nɛ ne nyii daa, te ɲon ɔ te yɛɛ Wurubuare wui ya na ɔ bee nyii daa ya. Lee kei man te dɛɛ mo gyeɲ ban be nombia ɲan bɛɛ wolo nɛ ba lee Wurubuare anokoarete ɲon gyaɲ, na ban be wui ba lee Wurubuare kolare dekarate ɲon gyaɲ.

ɛ fa dɛɛ gyae doɲa

⁷ Me gyoona kpaakpaa, ε fa dɛɛ gyae doɲa nawolo nyi doɲa kegyae kei lee Wurubuare gyaɲ. ɛ man walaɲ kamase ɲon ɔ ne gyae ɔ tebia na, ɔtenate yɛɛ Wurubuare bu e te ɔ gyeɲ

Wurubuare mɔ. ⁸ Walaŋ kamase ŋon ɔ beɛ gyae ɔ tebia ya na ɔtenate ba gyen Wurubuare ya. Nawolo nyi kegyae pou nyee yena Wurubuare. ⁹ Nne te Wurubuare lesewɔ wola nyi ɔ ne gyae daa. Wurubuare kpila ɔ bu dokolon koon ŋon ɔ dana ne kɔŋ tɛele kei dɔɔ, na dɛɛ ta ɔ dɔɔ nyin nyeedon kekpa. ¹⁰ Nne yena kegyae gbagba. Te yee nyi daa tangbɛɛ la gyae Wurubuare nombia ya, mɔna ŋon gyae na daa te ɔ kpila ɔ bu te ɔ kaa moo ɔ wose deesi fa de nombiakumɛɛ. Te Wurubuare tɛewɔ ke dɔɔ mo de nombiakumɛɛ ŋenan kyɛ daa.

¹¹ Me gyoona kpaakpa, nyi nne te Wurubuare gyae daa na kaboena nyi daa mɔ dɛɛ gyae dɔŋa mena. ¹² Nɔlo na nɔlo te naa ta Wurubuare na ɔ sia ya, mɔna akpa de gyae dɔŋa na daa na Wurubuare nɔɔ te yee dokolon, nawolo nyi ɔ te yeli dɛɛ gyae dɔŋa ŋgba mena ken ɔ ne gyae nɛ.

¹³ Lee ɔ felin ŋon ɔ ba mo do de man dɔɔ, da gyen nyi daa na e dana nɔɔdokolon. ¹⁴ Da te naa mɔ te dee di adansɛɛ nyi de kya Wurubuare ŋon kpila na ɔ bu Kristo ŋon nyi ɔ kaa lɛɛ tɛele kei dɔɔ balan pou nyee. ¹⁵ Walaŋ kamase ŋon ɔ lɛɛ do te ɔ gyusu ɔ nɔɔ yako nyi Yesu yena Wurubuare bu ŋon na, ɔtenate na Wurubuare dana nɔɔdokolon.

¹⁶ Da gyen kegyae ken Wurubuare ne gyae daa, mena dɔɔ de ta mo da wose lɔ kegyae kei dɔɔ. Kegye pou nyee yena Wurubuare mena dɔɔ nyan ŋon n ne gyae Wurubuare na n tebia na, emɛɛ na Wurubuare dana nɔɔdokolon. ¹⁷ Akpa kegyae kei doo de man nideli ŋgba mena ken Wurubuare ne gyae nɛ, na gyae ke yela wee

keŋ Wurubuaɛ waa di tɛele kei dɔɔ balan pou nombia nɛ, dɛɛ tale seŋ ɔ siaman keŋ nyi dɔɔ yee kolo ya. Nawolo nyi da ke kyaa tɛele kei dɔɔ na, daa na e dana nɔɔdokolon. ¹⁸ Nyi kegyae doo balan man na gyakolon bee doo be man ya. Nawolo nyi kegyae kpaakpaa ne gegi gyakolon. Walaŋ ŋon ɔ gyeŋ nyi baa wɔŋ ɔ deŋele na ŋon ne yee la. Mena dɔɔ walaŋ ŋon ɔ ne yee nyi Wurubuaɛ waa wɔŋ ɔ deŋele nɛ, na Wurubuaɛ kegyae keŋ be doo ɔtenate man ŋgba mena keŋ Wurubuaɛ ne gyae nɛ ya.

¹⁹ Dɛɛ gyae Wurubuaɛ na de tebia nawolo nyi ŋon tanɔbɛɛ la gyae daa. ²⁰ Akpaa n yako nyi “N ne gyae Wurubuaɛ” te n ne kola n dɔɔ na n yɛɛ dekarate e. Nawolo nyi nyan ŋon n bɛɛ gyae n dɔɔ deniwalaŋ ŋon n ne naa e na n sia ya na, sena te n ke tale gyae Wurubuaɛ ŋon n bɛɛ naa e ya nɛ? ²¹ Mmaraa keŋ Kristo ba mo fa daa yena nyi, nyan ŋon n ne gyae Wurubuaɛ na kaboena nyi nya gyae n dɔɔ mɔ.

5

Wurubuaɛ bia te di don tɛele kei dɔɔ

¹ Walaŋ kamase ŋon waa lɛɛdi nyi Yesu yena Kristo ŋon nɛ yɛɛ Wurubuaɛ bu e, te ŋolo ne gyae bu ɔ kya nɛ na ɔ ne gyae bu ŋon mɔ baa.

² Akpaa dɛɛ gyae Wurubuaɛ te dee nyii ɔ dei na, kei nawola la nyi dɛɛ gyae Wurubuaɛ bia.

³ Akpaa de nyii Wurubuaɛ dei na, keŋ nawola la nyi dɛɛ gyae Wurubuaɛ te ɔ mmaraase ŋan mɔ be taŋ don nyi dɔɔ tale di ŋe dɔɔ ya. ⁴ Nawolo nyi Wurubuaɛ bu kamase te di don tɛele kei dɔɔ, te

da ke lɛɛ Yesu Kristo di yele la te de dii don tɛɛle kei dɔɔ. ⁵ Amote ne gyae la waa tale di don tɛɛle kei dɔɔ? Nolo be kyaa ya, gyisɛ walaŋ ŋon ɔ be lɛɛ di nyi Yesu yɛna Wurubuare bu ŋon nɛ, ŋon ne gyae la waa tale di don tɛɛle kei dɔɔ.

⁶ Yesu Kristo yɛna walaŋ ŋon ɔ be kɔŋ tɛɛle kei dɔɔ te bɔɔ sɔ e Wurubuare loŋ. Kenan wɔle na be gyɔɔ e mataa ɔpanɔŋ ken dɔɔ te ɔ fatabo leewɔ leki. Mɔna na Wurubuare loŋ kaagen te be sɔɔ e ya, ɔ yɛŋawɔ te ɔ fatabo mɔ leewɔ leki. Wurubuare felin ŋon ɔ yɛɛ anokoare felin e nɛ, ne diina nombii kei adansɛɛ nyi ke yɛɛ anokoare.

⁷ Mena dɔɔ abɔɔ atooro kenɔ ne diina nombii kei adansɛɛ. ⁸ Wurubuare felin ŋon na loŋ ken na fatabo ken, te abɔɔ atooro kenɔ pou ne sɛɛ dɔŋa.

⁹ Deniwalaŋ de di nombii wose man adansɛɛ na dɛɛ lɛɛ ke do, mɔna Wurubuare de di nombii wose man adansɛɛ na ka kela deniwalaŋ wui ken. Mena dɔɔ ŋan pou Wurubuare be yako lee ɔ bu ŋon wose man nɛ kaboena nyi dɛɛ lɛɛ ŋa do.

¹⁰ Walaŋ ŋon ɔ lɛɛ Wurubuare bu ŋon di nɛ, na ɔ gyeŋ ɔ konɔɔ man nyi adansɛɛ nombii ken yɛɛ anokoare. Te nyan ŋon n bɛɛ lɛɛ Wurubuare di ya na n ta besena e dekarate. Nawolo nyi n bɛɛ lɛɛ adansɛɛ ken Wurubuare be dii lee ɔ bu ŋon wose man nɛ di ya.

¹¹ Nombii ken Wurubuare be yako yɛna nyi ɔ te fa daa nyeedon kekpa, te ɔ bu ŋon dɔɔ te dɛɛ ta na dee nyin mena nyeedon kei. ¹² Lee mena dɔɔ walaŋ kamase ŋon ŋon na Wurubuare bu ŋon dana nɔɔdokolon nɛ, ɔ dana mena nyeedon kei. Te walaŋ kamase ŋon ŋon na Wurubuare bu ŋon be dana nɔɔdokolon ya na, ɔ be dana mena nyeedon kei ya.

Nyeedon kekpaa ken

¹³ Mɛɛ nmarase kenja maa fa emɛɛ ban ε be lɛɛ Wurubuarɛ bu nɔn di nɛ, na ε ke nyin gyeɲ nyi ε dana nyeedon kekpaa ken. ¹⁴ Lee mena doo kpene kamase ken dɛɛ sola e na de bɛɛ lo wɔe ya, nawolo nyi da gyeɲ nyi akpaa da sola e te ke yɛɛ o kegyaebii man na waa yɛɛ fa daa. ¹⁵ Akpaa da gyeɲ nyi da sola e kolo ke gbɛɛ doo te o ne yɛɛ fa daa na, kenan na da gyeɲ nyi de nyinmaa te kan nɔn doo sola e nɛ.

¹⁶ Akpaa n naa n doo ne yɛɛ dukum ken be gyae ke tira nɔn na Wurubuarɛ nsana kekpaa ya nɛ, sola Wurubuarɛ fa e. N sola Wurubuarɛ fa e nɛ, waa fa e nyeedon kekpaa. Ban be dukum be gyae ke yela ban na Wurubuarɛ nsana ke tira kekpaa ya nɛ ban yaa me dana. Mɔna dukum daale kyaa ken nolo de yɛɛ na, gyae ke tale tira walan nɔnan na Wurubuarɛ nsana kekpaa. Na walan nɔn waa yɛɛ dukum kei dinoo yaa me kpa yaa sola Wurubuarɛ fa e ya. ¹⁷ Nan pou walan ne yɛɛ te be dei ya nɛ yɛɛ dukum ke, mɔna nombiakumɛɛ njaale kyaa ken nɛ bee tira walan na Wurubuarɛ nsana kekpaa ya.

¹⁸ Da gyeɲ nyi Wurubuarɛ bu kamase bee doo dukum keyɛɛ man ya, nawolo nyi Wurubuarɛ bu nɔn ne gyee e mena doo obɔnsam be gyae waa tale nyin e ya. ¹⁹ Obɔnsam ne di don tɛɛle kei pou balan doo, mɔna daa doo da gyeɲ nyi de yɛɛ Wurubuarɛ biawo. ²⁰ Da gyeɲ mo nyi Wurubuarɛ bu nɔn te kon kaa yela de ta gyeɲ Wurubuarɛ gbagba nɔn. Ken daa na o bu Yesu Kristo dana noodokolon doo, daa na Wurubuarɛ gbagba kei mo dana noodokolon. Nɔn waagen

yɛna Wurubuarɛ gbagba ɲon ɔ ne fa deniwalan
nyeedon kekpa kɛɲ. ²¹ Me bia kpaakpa, ɛ won
ɛ wose lee bɛɛnɛɲ ɔsom man.

**WURUBURE NOMBIA KPAAKPAA
NŌŌKEBAKESEE WŌLE
Delo: WURUBURE NOMBIA KPAAKPAA
NŌŌKEBAKESEE WŌLE New Testament**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Delo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

80e9f745-c10c-5e3f-94bb-9d65aa1a1b11